

TÜM PROGRAMLARI İLGİLENDİREN GENEL SORULAR

Soru 1: Hâlihazırda başka bir destek programında desteklenen veya destek alan bir tüzel kişilik, yeni bir üretim hattı kurulması için ya da destek almış üretim hattına ürününün katma değerini artıran ilave bir makine için proje başvurusu yapabilir mi?

Cevap 1: Başvuru rehberlerinde “uyarı” olarak yer aldığı üzere: “Ajans, başka bir ulusal veya uluslararası program kapsamında mali destek alan ve uygulaması devam eden proje veya faaliyetlere eş zamanlı olarak mali destek sağlamaz.” Söz konusu kurala aykırı olmamak kaydıyla, kendi içinde bütünlüğü olan ve programın önceliklerine uygun yeni bir proje kapsamında makine-ekipmanların satın alınması uygun maliyetler arasında yer almaktadır.

Soru 2: Teknik ve mali değerlendirme uzmanları özel kurumlardan mı yoksa devlet kurumlarından mı sağlanmalıdır?

Cevap 2: Bağımsız Değerlendiriciler, en az lisans düzeyinde öğrenim görmüş ve Ajans tarafından ilan edilen proje konu alanlarında en az beş yıl deneyim sahibi olan, istenilen genel ve programlara özel kriterlere uyan kişilerden seçilmektedir.

Soru 3: Aynı STK üzerinden, birisi erkekler diğeri kadınlar için olmak üzere aynı teklif çağırısı için 2 adet proje başvurusu yapılabilir mi?

Cevap 3: Aynı takvim yılı içerisinde yapılacak proje teklif çağrılarında bir başvuru sahibi, Ajansa tek başına en fazla dört projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve Ajans bunlardan en fazla iki tanesine mali destek sağlayabilir.

Soru 4: 1) Herhangi bir mali destek programına başvuru yapan tüzel kişiliği temsilen mutlaka ilgili tüzel kişilik personeli mi görevlendirilmeli? Örneğin X Belediyesi bir başvuru yapacaksa kendi personelini mi yetkilendirmelidir? Dışarıdan destek alabilir mi?

2)Kamu kuruluşunun program kapsamında yetkilendirme yapabilmesi için bir kıstas var mıdır?

Cevap 4: 1) Proje kapsamındaki görevlendirmeler açısından bir kısıtlama bulunmamaktadır. Dışarıdan destek alınabilir.

2) Başvuru Rehberinde belirtilen “EK E DESTEKLEYİCİ BELGELER” tablosunda görüleceği üzere “Yetkilendirme: Başvuru Sahibi’ni temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in yetkilendirilmesine ilişkin belgeler” başlığı altındaki belgelerin başvuruda sunulması gerekmektedir.

Soru 5: 1.Daha önceden başlamış olan ve hâlihazırda devam eden projeler için başvurulabiliyor mu? Yoksa projenin destekle birlikte mi başlaması lazım?

2. Maliyet desteği verilen kalemler kapsamına yeni ürün/sistem geliştirilirken tedarik yoluyla alınan (yurt içi ve yurt dışı) komponentler de giriyor mu?

Cevap 5: 1) Başvuru rehberlerinde “uyarı” olarak yer aldığı üzere: “Ajans, başka bir ulusal veya uluslararası program kapsamında mali destek alan ve uygulaması devam eden proje veya faaliyetlere eş zamanlı olarak mali destek sağlamaz.” Proje faaliyetlerinin, Ajans ile sözleşme imzalandıktan sonra başlaması gerekmektedir.

2) Başvuru rehberlerinde “Uygun doğrudan maliyetler” başlığı altında “Yeni ekipman satın alma maliyetleri” yer almaktadır.

Soru 6: 1) Firmamız adına 2015 yılı içerisinde X Kalkınma Ajansı’ndan bir proje ile firma merkezimiz için destek alınmıştır. Aynı firma olarak (vergi numarası aynı) Ankara Kalkınma Ajansı'nın açmış olduğu çağrıya şubemiz adına 2016 yılı içerisinde başvurmamızda ve destek alabilmemizde herhangi bir sorun var mı?

2) Firmamız adına 2015 yılı içerisinde X Kalkınma Ajansı’ndan bir proje ile firma merkezimiz için destek alınmıştır. Destek süresi üzerinden 1 yıl geçmedi, aynı firma olarak (vergi numarası aynı) Ankara Kalkınma Ajansı'nın açmış olduğu çağrıya şubemiz adına 2016 yılı içerisinde başvurmamızda ve destek alabilmemizde herhangi bir sorun var mı?

Cevap 6: Başvuru rehberlerinin “2.1.1. Uygun Başvuru Sahipleri” başlığı altında yer alan kriterler arasında “Başvuru Sahiplerinin Ankara’da kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması gerekmektedir.” koşulu yer almaktadır. Bu koşul sağlandığı sürece, başvuru yapılmasında bir sakınca yoktur.

Soru 7: 1) Mali destek programları kapsamında verdiğiniz destek hibe midir yoksa geri ödemeli midir?

2) "Aynı takvim yılı içerisinde yapılacak proje teklif çağrıları kapsamında bir başvuru sahibi, Ajansa tek başına en fazla dört projesi için destek başvurusunda bulunabilir ve Ajans bunlardan en fazla iki tanesine mali destek sağlayabilir. Belirtilen sınırların üzerinde başvuru yapılması halinde, başvuru tarihi ve saati önce olan proje teklifleri dikkate alınır, diğerleri değerlendirme dışı bırakılır." denilmektedir. Bu durumda bir başvuru sahibi aynı takvim yılı içerisinde dört başvuru hakkını sadece bir çağrı için kullanabilir mi? Ve aynı anda birden fazla proje sunabilir mi?

3) Uygun ortaklar için "ortaklar, Bölüm 2.1.1’de belirtilen “Ankara’da kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması” ve sunulacak proje sayılarına yönelik sınırlama kriterleri hariç, Başvuru Sahipleri ile aynı genel ve özel uygunluk kriterlerini karşılamalıdır." denilmektedir. Buradan hareketle yurtdışındaki bir üniversiteyle ortak proje sunulabilir mi? Proje ortaklarının Türkiye’de yerleşik olması ya da yasal şubelerinin olması gibi bir zorunluluk var mı? Kısaca yurtdışından bir kurumla ortak proje sunulabilir mi?

Cevap 7: Destekler, mevzuat kapsamındaki yükümlülüklerin yerine getirilmesi kaydıyla hibedir.

- 1) Bir başvuru sahibi aynı takvim yılı içerisinde dört başvuru hakkını sadece bir çağrı için kullanabilir.
- 2) Yurtdışından bir kurumla ortak proje sunulabilir.

Soru 8: X A.Ş. 2007 yılında XYZ Şirketler Grubu'nun ticari ahlak temeli üzerine 1940'lı yıllardan süregelen tecrübe kılavuzluğunda kurulmuştur. X toz alçı ürünleri, Y alçı levha alternatifleri ile bünyesinde markalarını oluşturmaya başlayan firma; Z akustik asma tavan sistemleriyle detay çözümlere yönelmiş, Outwear dış cephe sistemleriyle iç ve dış mekânlarda tasarımların gerçeğe dönüştürülebileceği bir donanıma sahip olmuştur.

...

Firmamız Ajans destekleri başvurusu doğrultusunda yatırım planları yapmaktadır. KOBİ dışındaki firmaların başvuru kapsamında olup olmadığını teyit etmek isteriz. Bilgilendirme yapabilir misiniz?

Cevap 8: Kar Amacı Güden İşletmeler, İleri Teknolojilerde Yüksek Katma Değer Mali Destek Programı ve Sürdürülebilir Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında uygun başvuru sahibi olarak değerlendirilmektedir. Sunulacak projelerin, birbirinden farklı her iki programın önceliklerine yönelik olması ve Programların Rehberlerinde belirtilen koşullara uygun olması gerekmektedir. Uygun Başvuru sahibi olan "İşletmeler" in büyüklüğüne yönelik herhangi bir sınırlandırma bulunmamaktadır.

İLERİ TEKNOLOJİLERDE YÜKSEK KATMA DEĞER MALİ DESTEK PROGRAMI (TR51/16/İL_TEK)

ÖNEMLİ UYARI

İL_TEK MDP kapsamında Teknopark Yönetici Şirketleri haricindeki işletmeler Programın "Teknoloji yoğun ürünlerin geliştirilmesine yönelik ar-ge, test, kalibrasyon hizmetleri ve laboratuvar altyapılarının geliştirilmesi" önceliğine (Öncelik 3) başvuramaz.

Üniversiteler, araştırma merkezleri ve enstitülerin 3. öncelik kapsamında yapacakları proje başvurularının, Ankara ve yakın çevresindeki mevcut tesis/ekipman veya altyapıda mükerrerlik teşkil etmeyeceğine dair destekleyici belgeleri sunmaları ve taahhütte (EK E-1) bulunmaları gerekmektedir. Başvuru sahiplerinin EK-G1 listede yer alan ürünleri hâlihazırda ürettiklerini ya da proje kapsamında üreteceklerini beyan etmeleri gerekmektedir.

SITC Rev. 4 sınıflama sistemi Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan bir ticaret sınıflamasıdır. Proje konusu olacak ürününüzün SITC Rev. 4 kodunu TÜİK web sayfasında yer alan [bu bağlantı](#) üzerinden, ürününüzün ait olduğu kısımdan başlayarak tespit edebilirsiniz. Örneğin bir makine üretecekseniz ürününüzün SITC kodunu tespit etmek bu bağlantıda yer alan sınıflandırma kısımları arasından 7. kısmı tercih ederek başlayabilirsiniz. Ürününüzün tam SITC Rev. 4 kodunu tespit ettikten sonra (5 haneli şekilde) bu kodun

İL_TEK Program Rehberi ekinde yer alan ileri teknoloji ürün listesi (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından tanımlanan) ile uyumlu olup olmadığını kontrol edebilirsiniz.

Soru 9: Şuanda yürüttüğümüz bir TÜBİTAK projemiz var ve biz bu projede çalışan mühendislerimizi 0,5 adam/ay şeklinde projeye dahil ettik. Ajans destek programı için başvurmayı planlıyoruz ancak aynı mühendislerimiz çalışacak bu projede. TÜBİTAK'tan kalan "adam/ay" ları yani 0,5 adam/ay olarak size başvurabiliyor muyuz?

Cevap 9: Söz konusu çalışan/ay sınırlamasını aşmamak (toplamda 1 adam/ay) ve projenizin yürütülmesi açısından bir eksiklik ya da yetersizlik oluşturulmaması kaydıyla, başvurabilirsiniz.

Soru 10: İleri Teknolojiler Desteği kapsamında; Yazılım firması olarak iletişim konusunda, mobil uygulama projesi ile destek başvurusunda bulunabilir miyiz? Dokümanları incelediğimizde ürün beyan listesinde yer almazken, Desteklemede öncelikli sektörler kapsamında Ar-Ge projesi olması dolayısıyla uygun olabileceğini düşünmekteyiz. EK G Ürün beyanı dokümanı da desteklemede önemli bir beyan olduğu için, sizlerin değerlendirmesine göre başvuru planı yapmak istemekteyiz.

Öncelik 1: İleri teknoloji sektörlerde teknoloji yoğun ürünlerin geliştirilmesi ve yerli üretimi

Öncelik 2:İleri teknoloji sektörlerde markalaşma ve ihracat kapasitesinin artırılması

Öncelik 3: Teknoloji yoğun ürünlerin geliştirilmesine yönelik ar-ge, test, kalibrasyon hizmetleri ve laboratuvar altyapılarının geliştirilmesi

Öncelik 4:İleri teknoloji sektörlerde işletmelerin temiz üretim uygulamalarına yönelik alt yapıların geliştirilmesi

Cevap 10: İleri Teknolojilerde Yüksek Katma Değer Mali Destek Programı Başvuru Rehberinde "1.1.4. Öncelikler" başlığının altında yer alan 5 nolu dipnotta belirtildiği üzere: "Önceliklerde yer alan ileri teknoloji ürünler, Rehberin ekinde (EK-G) yer alan ve Standart Uluslararası Ticaret Sınıflandırması (SITC) Revize 4 kodlarına göre Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından tanımlanan "Bilgisayar ve büro makineleri, eczacılık ürünleri, elektrikli makineler, elektronik, hava taşıtları, kimyasallar, makine, medikal-optik-ölçüm aletleri ve savaş araçları, silah ve mühimmat" sektörlerinde yapılan üretimleri kapsamaktadır." Ayrıca Program önceliklerinden de görüleceği üzere; Program kapsamında yapılacak proje başvurularında "İleri teknoloji sektörlerde teknoloji yoğun ürünlerin geliştirilmesi ve yerli üretimi"nin yapılması veya söz konusu üretim alanlarında "İleri teknoloji sektörlerde markalaşma ve ihracat kapasitesinin artırılması" ve "İleri teknoloji sektörlerde işletmelerin temiz üretim uygulamalarına yönelik alt yapıların geliştirilmesi" beklenmektedir. Sorunuzda belirttiğiniz Öncelik 3 kapsamında :” Teknoloji yoğun ürünlerin geliştirilmesine yönelik Ar-Ge, test, kalibrasyon hizmetleri ve laboratuvar altyapılarının geliştirilmesi” beklenmektedir. Yani, salt yazılıma dayalı bir faaliyet yerine bir kısmı yazılımdan oluşan ve ileri teknoloji bir ürün üretimine yönelik olan veya Ar-Ge altyapısı geliştirmeye yönelik faaliyet konuları uygun olacaktır. Bununla birlikte İL_TEK Başvuru

Rehberinde de belirtildiği üzere “İL_TEK MDP kapsamında Teknopark Yönetici Şirketleri haricindeki işletmeler” söz konusu önceliğe (Öncelik 3) başvuramaz.

Soru 11: 2015 Yılı 2. Dönem Mali Destek Programı olarak açıklanan İleri Teknolojilerde Yüksek Katma Değer Mali Destek Programı kapsamında bahsi geçen “İleri Teknoloji Ürün” kavramına beyaz eşya (bulaşık makinesi) girmekte midir?

778.7+ Elektrik makineleri ve cihazları, kendine özel fonksiyona sahip olanlar, başka yerde sınıflandırılmış; bunların parçaları

Cevap 11: Başvuru sahiplerinin EK-G1 listesinde yer alan ürünleri hâlihazırda ürettiklerini ya da proje kapsamında üreteceklerini beyan etmeleri gerekmektedir. SITC Rev. 4 sınıflama sistemi Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan bir ticaret sınıflamasıdır. Proje konusu olacak ürününüzün SITC Rev. 4 kodunu TÜİK web sayfasında yer alan bu [bağlantı](#) üzerinden, ürününüzün ait olduğu kısımdan başlayarak tespit edebilirsiniz. Örneğin bir makine üretecekseniz ürününüzün SITC kodunu tespit etmek bu bağlantıda yer alan sınıflandırma kısımları arasından 7. kısmı tercih ederek başlayabilirsiniz. Ürününüzün tam SITC Rev. 4 kodunu tespit ettikten sonra (5 haneli şekilde) bu kodun İL_TEK Program Rehberi ekinde yer alan ileri teknoloji ürün listesi (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından tanımlanan) ile uyumlu olup olmadığını kontrol edebilirsiniz.

Soru 12: İL_TEK MDP İleri Teknolojili Ürünler Faaliyet Beyanı Ek G1 listesindeki kodların alt başlıklarını gönderebilir misiniz? Örneğin 751.94+ Yazma, kopyalama veya faks fonksiyonlarının iki veya daha fazlasını yerine getiren, otomatik veri işleme makinelerine veya ağa (network) bağlanabilen makineler,

Cevap 12: SITC Rev. 4 sınıflama sistemi Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan bir ticaret sınıflamasıdır. Proje konusu olacak ürününüzün SITC Rev. 4 kodunu TÜİK web sayfasında yer alan bu [bağlantı](#) üzerinden, ürününüzün ait olduğu kısımdan başlayarak tespit edebilirsiniz. Örneğin bir makine üretecekseniz ürününüzün SITC kodunu tespit etmek bu bağlantıda yer alan sınıflandırma kısımları arasından 7. kısmı tercih ederek başlayabilirsiniz. Ürününüzün tam SITC Rev. 4 kodunu tespit ettikten sonra (5 haneli şekilde) bu kodun İL_TEK Program Rehberi ekinde yer alan ileri teknoloji ürün listesi (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından tanımlanan) ile uyumlu olup olmadığını kontrol edebilirsiniz.

Soru 13: TÜBİTAK MAM Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü (ÇTÜE) olarak 2015 yılı 2. dönem mali destek programlarınızdan "İleri Teknolojilerde Yüksek Katma Değer Mali Destek Programı"na başvuruda bulunmak istiyoruz. Özellikle, Tedbir 3.2.1 ve Tedbir 3.2.2 ile ilgilenmekteyiz.

Başvuru Rehberi'nde, Uygun Başvuru Sahipleri için Genel Kriterler;

- **Proje faaliyetinin proje sunan kurum/kuruluşun görev ve yetki alanı içerisinde bulunması gerekmektedir.**
- **Başvuru Sahiplerinin Ankara'da kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması gerekmektedir." şeklinde ifade edilmektedir. Bu kapsamda, TÜBİTAK MAM olarak başvuruda bulunabiliyor muyuz? Merkezimiz Ankara'da fakat emin olmak için tekrar sormak istedik.**

Çünkü Yer başlığı altında;

"Programlar kapsamında; projeler Ankara'da uygulanmalıdır. Ancak sergi, konferans, fuar, iş görüşmeleri, pazar araştırması ve benzeri etkinliklere katılım faaliyetleri, proje amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli olduğu durumlarda, bölge dışında gerçekleştirilebilir. Her hâlükârda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir." şeklinde bir ifade de yer almaktadır. Bu kapsamda, sunulacak projede bir uygulama olması zorunlu mudur? Özet olarak, uygulama içermeyen, örneğin mevzuatı desteklemeye yönelik veya bölgenizde endüstriyel simbiyoz olanaklarının belirlenmesine yönelik bir proje ile başvuru yapmamız mümkün müdür?

Son olarak, "Kâr amacı güden işletmeler ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından, her bir proje için sözleşmede öngörülen toplam destek miktarının % 10'u oranında teminat alınır." şeklinde bir ifade bulunmaktadır. Teminatın sadece sözleşmede ifade edilmiş olması yeterli midir, yoksa belli bir tutarın ajansın hesabına yatırılması beklenmekte midir?

Cevap 13: "Başvuru Sahiplerinin Ankara'da kayıtlı olmaları veya merkezlerinin ya da yasal şubelerinin bu bölgede bulunması gerekmektedir" ifadesinde yer aldığı üzere başvuru sahibinin merkezinin Ankara'da bulunması yeterlidir.

"Her hâlükârda proje temel faaliyetleri bölge içerisinde gerçekleştirilmelidir." ifadesinde yer aldığı üzere proje temel faaliyetlerinin Ankara il sınırları içinde gerçekleşmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, sunulacak proje konusunun Başvuru Rehberinde yer alan ilgili program önceliklerine uygun olması ve **bu önceliklerle uyumlu uygulama faaliyetleri içermesi gerekmektedir.**

"Kâr amacı güden işletmeler ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından" alınması öngörülen teminatlara ilişkin Program Rehberinde şu ifadeler yer almaktadır: "Ajans tarafından teminat olarak kabul edilebilecek değerler şunlardır:

- Tedavüldeki Türk parası,
- Bankalar veya katılım bankaları tarafından verilen kesin teminat mektupları.

Teminatlar, Ajans tarafından nakit olarak teslim alınamaz. Teminatın, Ajansın bildireceği banka hesap numarasına yatırıldığına dair alındı belgesinin, sözleşme öncesi ibrazı

zorunludur. Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Karma değerlerden oluşan teminatlar Ajans tarafından kabul edilebilir. Teminatlar nihai ödemenin yapılmasını müteakip serbest bırakılır.”

Soru 14: Ürettiğimiz ürünler tıpta cerrahi ve dişçilikte kullanılan hasta karyola, sedye, ameliyat masası, pansuman ve ilaç dağıtım arabası, kan alma koltuğu ve dişçi koltuğunu yayınlamış olduğunuz ileri teknoloji programının ürün beyanında birebir karşılığını bulamadık sektör olarak medikal sektöründeyiz bu programa başvuru yapabilir miyiz?

Cevap 14: Başvuru sahiplerinin EK-G1 listede yer alan ürünleri hâlihazırda ürettiklerini ya da proje kapsamında üreteceklerini beyan etmeleri gerekmektedir. SITC Rev. 4 sınıflama sistemi Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan bir ticaret sınıflamasıdır. Proje konusu olacak ürününüzün SITC Rev. 4 kodunu TÜİK web sayfasında yer alan bu [bağlantı](#) üzerinden, ürününüzün ait olduğu kısımdan başlayarak tespit edebilirsiniz. Örneğin bir makine üretecekseniz ürününüzün SITC kodunu tespit etmek bu bağlantıda yer alan sınıflandırma kısımları arasından 7. kısmı tercih ederek başlayabilirsiniz. Ürününüzün tam SITC Rev. 4 kodunu tespit ettikten sonra (5 haneli şekilde) bu kodun İLTEK Program Rehberi ekinde yer alan ileri teknoloji ürün listesi (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından tanımlanan) ile uyumlu olup olmadığını kontrol edebilirsiniz.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA MALİ DESTEK PROGRAMI (TR51/16/SÜR_KA1) (TR51/16/SÜR_KA2)

ÖNEMLİ UYARI

Sürdürülebilir Kalkınma MDP kapsamında Alt Bölgelerde kayıtlı ve faal olan Başvuru Sahipleri için geçerli olmak üzere, proje hazırlanmasını teşvik etmek amacıyla, Başvuru Sahipleri tarafından başvurudan önce temin edilen proje hazırlamaya ilişkin danışmanlık hizmeti maliyeti, faturalandırılmak ve talep edilen destek miktarının % 2'sini geçmemek şartıyla proje bütçesinde gösterilebilir. Projenin başarılı bulunması ve desteklenmeye hak kazanarak Ajansla sözleşme imzalanması halinde, ilgili kalem proje bütçesinde uygun maliyet olarak yer alacaktır. Başvuru Sahiplerinin, olası hizmet alımları şartlarını bu açıklamayı göz önünde bulundurarak belirlemeleri tavsiye edilir.

Soru 15: Sürdürülebilir Kalkınma Mali Destek Programı örnek proje konularından; Yenilenebilir enerji kaynaklarının sebze, meyve, seracılık ve sulama....alanlarında kullanılmasına yönelik projede, şahıslar, özel kişi başvurabilir mi ?

Cevap 15: SÜR_KA Mali Destek Programı kapsamında Uygun Başvuru Sahipleri arasında kar amacı güden “İşletmeler” yer almaktadır.

Soru 16: 10 Sene önce erişte ve tarhana yaparak pazarda satmaya başladım önce evde yapıp satıyordum sonra imalathanede ve işçilerle yola devam ediyorum. Ama yaş hamur yorucu ve yıpratıcı, bunu için çalışacak bayan bulmakta zorlanıyorum. Bu yüzden erişte için hamur pazılama, açma ve kesmesi için makine alabilir miyim?

Cevap 16: SÜR_KA Mali Destek Programı kapsamında Uygun Başvuru Sahipleri arasında yer almak ve programın önceliklerine uygun olması kaydıyla proje faaliyetleri için gerekli makine-ekipmanların satın alınması uygun maliyetler arasında yer almaktadır.

Soru 17: Kooperatifimizin ihtiyacı olan 2 adet Balya - Saman Makinası ihtiyacımızı mali destek programları kapsamında karşılayabilir miyiz?

Cevap 17: SÜR_KA Mali Destek Programı kapsamında Uygun Başvuru Sahipleri arasında yer almak ve programın önceliklerine uygun olması kaydıyla proje faaliyetleri için gerekli makine-ekipmanların satın alınması uygun maliyetler arasında yer almaktadır.

Soru 18: Biyogaz tesisi yatırımı için proje başvurusu, SÜR_KA 2 için uygun bir proje başvurusu olur mu?

Cevap 18: Sunulacak proje başvuru konularının SÜR_KA Programının 4 adet önceliğine yönelik olması gerekmektedir. SÜR_KA Başvuru Rehberinde yer alan ve sadece örnek olması ve fikir vermesi amacıyla konulmuş “Örnek Proje Konuları” başlığı altındaki örnekler arasında “Yenilenebilir enerji kaynaklarının sebze ve meyve kurutma, seracılık ve sulama (**biyogaz tesisleri**, teknolojik ve jeotermal seracılık faaliyetleri vb.) alanlarında kullanılmasına yönelik projeler” de yer almaktadır.

Soru 19: Kazan'daki yem fabrikamın enerji ihtiyacını karşılamak üzere yenilenebilir enerji tesisi yatırımı ile ilgili bir proje sunabilir miyim?

Cevap 19: SÜR_KA Programında yer alan Öncelik 1: “Tarımda ve tarıma dayalı sanayide katma değer artırılması”, Öncelik 4: “İmalat sektörlerinde üretim kapasitesinin geliştirilmesi”dir. SÜR_KA MDP Öncelik 4 kapsamında başvuru yapacak işletmelerin EK-G2 İmalat Sektörleri Beyanında belirtilen alanlarda üretim yapmaları ve başvurularında bu beyanı doldurarak imzalı olarak sunmaları gerekmektedir. Kazan ilçesinin de yer aldığı 5. Bölgede yerleşik işletmeler Öncelik 1 kapsamında proje sunabilirken, Öncelik 4 kapsamında proje sunamamaktadır. Bununla birlikte, SÜR_KA Başvuru Rehberinde yer alan ve sadece örnek olması ve fikir vermesi amacıyla konulmuş “Örnek Proje Konuları” başlığı altındaki örnekler arasında “Yenilenebilir enerji kaynaklarının sebze ve meyve kurutma, seracılık ve sulama (biyogaz tesisleri, teknolojik ve jeotermal seracılık faaliyetleri vb.) alanlarında kullanılmasına yönelik projeler” de yer almaktadır.

Soru 20: Sürdürülebilir Kalkınma Mali Destek Programının önceliklerinde bulunan maddelerden “İmalat sektörlerinde üretim kapasitesinin geliştirilmesi” kapsamında makine ekipman desteği sağlanıyor mu?

Cevap 20: SÜR_KA Başvuru rehberinde “2.3.1. Uygun Maliyetler a) Uygun doğrudan maliyetler” başlığı altında “Yeni ekipman satın alma maliyetleri” yer almaktadır.

Soru 21: 1) Meyve işleme fabrikamızın enerji ihtiyacını fabrikanın çatısına güneş enerjisi tesisi kurarak karşılamak istiyoruz. Buna yönelik bir proje hazırlarsak destek alabilir miyiz?

2) Biyogaz (hayvan gübresi) tesisi projesi yapmak istiyoruz. Tek başına böyle bir başvuru, SÜRKA-2 için uygun bir proje başvurusu olur mu?

Cevap 21: SÜR_KA mali destek programında yer alan Öncelik 1: “Tarımda ve tarıma dayalı sanayide katma değer artırılması”, Öncelik 4: “İmalat sektörlerinde üretim kapasitesinin

geliştirilmesi”dir. SÜR_KA MDP Öncelik 4 kapsamında başvuru yapacak işletmelerin EK-G2 İmalat Sektörleri Beyanında belirtilen alanlarda üretim yapmaları ve başvurularında bu beyanı doldurarak imzalı olarak sunmaları gerekmektedir. Bununla birlikte, SÜR_KA Başvuru Rehberinde yer alan ve sadece örnek olması ve fikir vermesi amacıyla konulmuş “Örnek Proje Konuları” başlığı altındaki örnekler arasında “Yenilenebilir enerji kaynaklarının sebze ve meyve kurutma, seracılık ve sulama (biyogaz tesisleri, teknolojik ve jeotermal seracılık faaliyetleri vb.) alanlarında kullanılmasına yönelik projeler” de yer almaktadır. Ayrıca, Başvuru Rehberinde Uyarı olarak yer aldığı üzere: “SÜR_KA MDP kapsamında başvuru yapacak işletmelerin, başvuru yaptıkları Öncelikle ilgili Alt Bölge’de yerleşik olma zorunluluğu bulunmaktadır. İşletmeler hariç, merkez ilçelerden ya da diğer alt bölge ilçelerinden Başvuru Sahipleri belirledikleri herhangi bir Alt Bölge’ye yönelik proje başvurusunda bulunabilir.”

SOSYAL SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNDE YENİLİKÇİ YÖNTEMLER MALİ DESTEK PROGRAMI (TR51/16/SOS)

ÖNEMLİ UYARI

Sosyal Sorunların Çözümünde Yenilikçi Yöntemler Mali Destek Programı kapsamında ofis kirası bedeli uygun maliyet değildir.

Soru 22: Sosyal sorunların çözümünde yenilikçi yöntemler mali destek programında uygun başvuru sahipleri içinde vakıf ve dernekler yer almaktadır. Federasyonlar ve konfederasyonlar da uygun başvuru sahibi olabilir mi?

Cevap 22: Program kapsamında Sivil toplum kuruluşları (dernekler, vakıflar, meslek kuruluşları, sendikalar) ile beraber bunlara ilişkin kar amacı gütmeyen üst çatı kurum-kuruluşlar da başvuru yapabilmektedir.

Soru 23: Projemiz teknik/ elektronik içerikli olup sosyal/ sağlık hizmeti amaçlıdır. Projemizle hem teknik hem de sosyal içerikli başlıklara girmekteyiz. Her iki başlıkla ilgili destek programlarından yararlanılabilir mi?

Cevap 23: Proje faaliyet konusu hangi programın öncelikleriyle daha fazla ilgiliyse o program kapsamında başvuru yapılması daha uygun olacaktır.

Soru 24: Sosyal sorunların çözümünde yenilikçi yöntemler programı kapsamındaki projeler için, üniversiteden verilen projelerde akademik personelin (projeyi veren üniversitenin kendi personelinin) projeden ücret alabilmeleri mümkün müdür? Proje maliyetlerinin uygunluğu ile ilgili yasal hükümlere nereden ulaşılabilir?

Cevap 24: Sosyal Sorunların Çözümünde Yenilikçi Yöntemler Mali Destek Programı Başvuru Rehberinin “2.3.2. Uygun Olmayan Maliyetler” başlığı altında “ Projenin uygulanmasına katılan kamu görevlilerinin maaşları⁶⁾ yer almakla birlikte, söz konusu ifadeye ilişkin 6 nolu dipnot şu şekildedir: “Kamu görevlisinin tabi olduğu mevzuata göre proje bütçesinden kendisine ödeme yapılabilmesi halinde bu ödemeler, Ajansın sağladığı mali destekten de karşılanabilir. Bu durumda, ilgili ispatlayıcı belgelerin Ajansa sunulması gerekmektedir. Ayrıca, kamu görevlilerinin yolluk ve gündelik giderleri, bu rehberde

belirtilen şartlara göre uygun maliyet olarak kabul edilebilir.” Proje kapsamındaki maliyetlerin uygunluğu hakkında detay bilgilere www.ankaraka.org.tr adresindeki program rehberlerinden erişilebilmektedir.

Soru 25: X Lisesi olarak Sosyal Alt Yapının Güçlendirilmesi desteği ile ilgili bir proje hazırlığı içerisindeyiz. Projemiz okulumuzun konferans salonu, okuma solanları, kütüphane vb. kısımların tadilatını da kapsamaktadır. Fakat okulumuz özel mülk olup devlet tarafından 5 yıllık bir protokolle kiralanmıştır. Şuan okulun kendi binasının yapımı ile ilgili bir girişim söz konusu değildir. İleriye dönük olarak 5 yıllık sürenin uzatılması hatta tamamıyla binanın devlete tahsis edilebileceği yetkililer tarafından ifade edilmektedir. Okulumuz binasının devlete ait olmayıp kiralanmış olması projemizin desteklenmesine engel bir durum mudur?

Cevap 25: Başvuru rehberinin “2.3.1. Uygun Maliyetler a) Uygun doğrudan maliyetler” başlığı altında belirtildiği üzere “Projenin uygulanması için mutlaka gerekli olması ve proje bütçesinde öngörülen destek tutarının %30’unu geçmemek koşuluyla, küçük ölçekli yapım işleri” uygun maliyettir. Bununla birlikte, Başvuru Rehberinde belirtilen “EK E DESTEKLEYİCİ BELGELER” tablosunda görüleceği üzere: “Yapım İşleri İçeren Projelere Özel Belgeler İzin ve Ruhsatlar” başlığı altında “Proje faaliyetine konu olan arsa/arazi/binaların mülkiyet durumunu, tahsis veya kullanım hakkını gösterir belgeler, Proje faaliyet alanının konumunu ve kapladığı alanı gösteren vaziyet planı (1/25000 - 1/5000 ölçekli haritalar eklenmelidir.), Uygulama Projeleri (müellif imzalı teknik çizimler, tasarım ve planlar), Yapım işi için gerekliyse, diğer ruhsat ve izinler (Ör: zemin etüdü, inşaat ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi, ÇED Raporu vb.)” sunulması gereken belgeler yer almaktadır.

Soru 26: Sosyal Sorunların Çözümünde Yenilikçi Yöntemler Mali Destek Programı’na devlet okulu olarak başvuru yapabilir miyiz?

Cevap 26: Başvuru Rehberinde Uygun Başvuru sahipleri arasında “Kamu kurum ve kuruluşları (Valilik, kaymakamlıklar, kamu kurumlarının il ve bölge müdürlükleri ve başkanlıkları, ilçe müdürlükleri, bakanlıkların bağlı ya da ilgili kurum, kuruluş, merkez ve enstitüleri vb.)” yer almaktadır. Devlet Okulu olarak başvuru yapabilirsiniz.

Soru 27: STK olarak "Sosyal Sorunların Çözümünde Yenilikçi Yöntemler Mali Destek Programı " kapsamında proje sunmayı planlıyoruz. Sunacağımız proje dosyasındaki tüm evrakları dernek başkanının imzalaması uygun mudur? Yoksa yetkilendirilmiş kişi olarak ona da noterden imza sirküsü gerekli midir? Ya da sunulan proje evraklarını dernek başkanının imzalaması, projenin kabulü halinde ise yürütülmesi sırasında imza atmaya yetkili kişi için mi noter tasdikli imza sirküsü istenmektedir? (Başkan ya da dernekten başka bir yetkili kişi adına)

Cevap 27: Başvuru Rehberinde yer alan “EK E DESTEKLEYİCİ BELGELER” tablosunun “OSB, STK, Birlik ve Kooperatifler” alt başlıklı bölümünü incelemeniz gerekmektedir. Burada “Yetkilendirme: Başvuru Sahibi’ni temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in yetkilendirilmesine ilişkin belgeler” ile “İmza yetkisine ilişkin belgeler: Başvuru Sahibi’ni temsil ve ilzama yetkili kişi(ler)in isim(ler)ini ve imzalarını gösteren imza sirküleri (Noter onaylı)” kapsamındaki belgelerin sunulması gerekmektedir.